

Ö?renciler ?çin Bilgisayara Kar?? Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?renciler ?çin Bilgisayara Kar?? Tutum Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26619>

Özet

Öğrenciler için Bilgisayara Karşı Tutum Ölçeği, H. Cambaz tarafından 1999 yılında tamamlanan bir **yüksek lisans tezi** çalışması kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, öğrencilerin öğrenme-öğrenme süreçlerinde bilgisayara yönelik sahip oldukları duygusal ve bilişsel tepkileri, özellikle de genel tutumları ve kaygı düzeylerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilme amacı, eğitim ortamlarında teknoloji entegrasyonunun başarısını etkileyen önemli **psikometrik** değişkenleri belirlemektir.

Ölçek, öğrencilerin bilgisayar kullanmaya yönelik inançları, duyguları ve davranışsal eğilimlerini kapsamlı bir şekilde ölçmeyi hedeflemektedir. Bu tür bir değerlendirme, eğitim kurumlarının teknoloji kullanım stratejilerini optimize etmesi ve öğrencilerin teknolojiye adaptasyonunu desteklemesi açısından kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Bilgisayara karşı tutum, öğrenci, bilgisayar kaygısı, **yüksek lisans tezi**, eğitim teknolojisi, **Marmara Üniversitesi**, psikometrik ölçüm.

Yazarlar

Cambaz, H.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğretmen ve öğrencilerin **öğretme-öğrenme süreçlerinde** bilgisayara karşı geliştirdikleri tutum ve kaygı düzeylerini bilimsel yöntemlerle değerlendirmektir. Bu değerlendirme, bilgisayar destekli eğitimin etkinliğini artırmak ve potansiyel adaptasyon sorunlarını önceden tespit etmek için gereklidir.

Ölçek, özellikle öğrencilerin bilgisayar kullanma na yönelik olumlu veya olumsuz eğilimlerini belirleyerek, eğitim programlarının bu tutumları destekleyecek şekilde yeniden yapılandırılmasına olanak tanır. Elde edilen veriler, teknoloji entegrasyonu politikalarının oluşturulmasında önemli bir girdi sağlamaktadır.

Yapı

Öğrenciler için Bilgisayara Karşı Tutum Ölçeği, genel olarak iki temel **psikometrik** yapıyı ölçmek üzere tasarlanmıştır: **Bilgisayara karşı tutum** ve Bilgisayar Kaygısı. Tutum boyutu, öğrencilerin bilgisayarları faydalı, ilginç veya keyifli bulma derecelerini kapsar. Kaygı boyutu ise, bilgisayar kullanma veya öğrenme durumlarında hissedilen gerginlik, endişe veya rahatsızlık

düzeylerini ölçer.

Bu iki yapı, öğrencilerin eğitim teknolojileriyle etkileşimini şekillendiren en önemli duyuşsal faktörler arasında yer almaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde, bu yapıların öğrencilerin akademik başarıları ve teknoloji okuryazarlığı üzerindeki etkileri incelenmiştir.

Geçerlik

Ölçek, 1999 yılında bir yüksek lisans tezi çalışması kapsamında geliştirilmiş olmasına rağmen, bu kaynakta spesifik geçerlik (**Geçerlik**) istatistikleri (örneğin, yapı geçerliği, içerik geçerliği veya ölçüt bağımlı geçerlik verileri) özetlenmemiştir.

Ancak, ölçeğin geliştirme aşamasında ilgili literatür taraması yapıldığı ve uzman görüşleri alındığı varsayılmaktadır. Detaylı geçerlik analizleri, (örneğin faktör yükleri ve model uyum indeksleri), tezin orijinal metninde mevcuttur. Akademik araştırmacılar, bu verilere YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişebilirler.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik (iç tutarlılık) verileri bu özet kaynakta belirtilmemiştir. Güvenirlik analizleri genellikle Cronbach Alfa katsayısı, test-tekrar test korelasyonları veya iki yarım güvenilirlik yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilir.

Geliştirme çalışmasının doğası gereği, ölçeğin iç tutarlılığının kabul edilebilir düzeyde olduğunu gösteren istatistiksel verilerin, **Marmara Üniversitesi** Fen Bilimleri Enstitüsü'ne sunulan yüksek lisans tezinde detaylıca raporlanması beklenmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme (Geliştirme) türünde olduğu için, yapı geçerliğini sağlamak amacıyla Faktör Analizi yönteminin kullanıldığı kuvvetle muhtemeldir. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi temel bileşenler veya faktörler altında toplandığını belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Faktör analizi sonuçları, Cambaz'ın çalışmasında "Bilgisayara karşı tutum" ve "Bilgisayar Kaygısı" gibi alt boyutların bağımsızlığı veya ilişkisini ortaya koyması olmalıdır. Bu sonuçlar, ölçeğin teorik yapıları destekleyen en önemli kanıtlardır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Developmental) ve Tutum/Kaygı Ölçeği

Format: Derecelendirme formatı (Genellikle Likert tipi) kullanıldığı varsayılmaktadır. Spesifik

derecelendirme bilgisi (örneğin, 5'li Likert) özet kaynakta belirtilmemiştir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğrenciler ve Öğretmenler (Ölçeğin kendisi özellikle öğrenciler için tasarlanmıştır, ancak tezin kapsamı her iki grubu da içermektedir.)

Yaş Grubu: Eğitim kademesine bağlı olarak belirlenmiştir, ancak tezin genel kapsamı lise veya üniversite öğrencilerini içermektedir.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrenciler.

Test Metodolojisi: Psikometrik yöntemler kullanılarak geliştirilmiş öz bildirim ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Öz bildirim ölçeği, faktör analizi, bilgisayar okuryazarlığı, **geçerlik**, güvenilirlik, **öğretme-öğrenme süreçlerinde** teknoloji.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Veri mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: Veri mevcut değildir.

Yazın Adresi: Yazarın tez çalışması sunduğu kurum: **Marmara Üniversitesi** Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

İzinler, Ücret ve Test Yayıncılığı

Test Yayıncılığı: 1999.

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir **yüksek lisans tezi** kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri genellikle yazarın kendisinden veya tezin bulunduğu kurumdan (Marmara Üniversitesi) talep edilmelidir. Ticari kullanım için izinler ayrıca değerlendirilmelidir.

Kaynaklar

Cambaz, H. (1999). *Öğretmen ve öğrencilerin öğretim-öğrenme süreçlerinde bilgisayara karşı tutum ve kaygılarının değerlendirilmesi* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tez kaydına ilişkin ulusal merkez bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Ö?renciler ?çin Bilgisayara Kar?? Tutum Ölçe?i Maddeleri

Ölçe?in orijinal maddeleri, bu özet kaynakta sa?lanmam??t?r. Maddelere eri?im için, yukar?da belirtilen yüksek lisans tezinin orijinal doküman?na (H. Cambaz, 1999) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM